

Salve a Montserrat

Montserrat és com un temple obert a la perpètua renovació de la vida; el culte que ací es rendeix a Déu i a la Mare és obra d'una fe que no oprimeix ni anihila.

Artur Farinelli.

Vàrem entrar a l'església de Montserrat, inesperadament oberta. Eren les nou del vespre. Uns pocs fidels pregaven escoltant el cant llunyà dels monjos. Vingué un moment de major silenci i, finalment, la Salve coronà la pregària.

Feia temps que no havia repensat aquesta oració que ara —tristament— ja no saben els nostres infants. Potser perque fou escrita i viscuda ja fa molts segles, en temps dolents per la gent d'Europa.

Comença amb una garlanda d'alabances a la Mare de Déu, tant escaient com el nostre turó de la Salve Regina:

Déu vos salve, Reina i Mare de misericòrdia, vida, dolcesa i esperança nostra...

Però aviat es converteix en un crit angoixat:

A vos cridem els desterrats fills d'Eva, a vos sospirem, gement i plorant, en aquesta vall de llàgrimes...

Si els temps eren dolents, l'esperança, però, encara no era llevada:

«i després d'aquest desterro, mostreu-nos a Jesús.

Us ho deien a Vos, **clementíssima, piadosa, dolça Verge Maria**, en temps de fam, de guerres, de pesta, la pobra gent de l'Europa medieval que esperaven **ser dignes de les promeses de Nostre Senyor Jesucrist.**

* * *

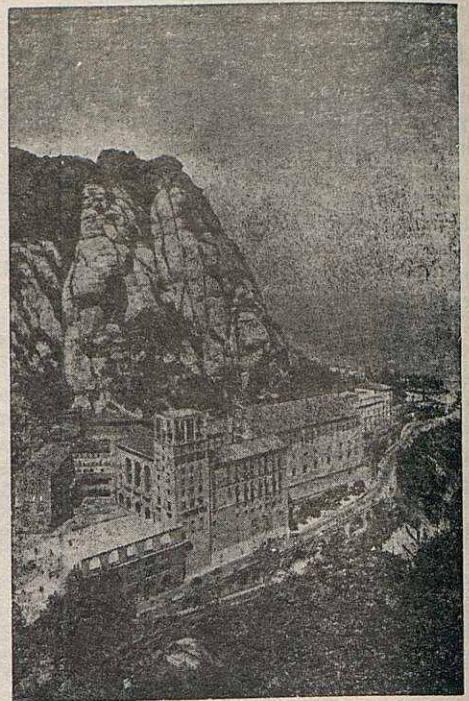
L'hora, la quietud solemne, el lloc.... Tot convida a pensar.

Una paraula m'ha fiblat com cap altre: exili, «desterro». És veritat que estem desterrats? S'ho creuen aquests savis monjos que ho canten? No és la nostra pàtria aquest món? I, aquesta vida, no és, doncs, la vida plena? Què vol dir Maragall quan demana que la mort li sigui una major naixença?

Ja veieu, amics, que aquesta Salve a Montserrat ens obre a les grans preguntes de sempre: Qui som? Per què vivim? Quin sentit té tot?

Gustave Thibon, el filòsof francès, ens ajuda a fer més vius aquests interrogants amb una interpretació actual del principi evangèlic de l'home que guanya el món però perd l'ànima. Perque Thibon ens col·loca arran de l'abisme: «Doncs bé, l'home està a punt de guanyar el món».

Deu ser per això que ja no se sent desterrat el noi que abraça els jocs de la carn perque, per tots cantons, criden que en el vici hi ha la vida plena. Ni la noia que només pot oferir una mirada esmorteïda i prosaica. Ni els esposos que s'enganyen, oblidant que es van casar no pas perque s'estimaven sinó per a estimar-se.

I sembla que està a punt de guanyar el món l'home de negocis bruts en temps de crisi, i el qui cerca amb martingales l'elecció i el poder, i el savi infatuat que segrega les seves seguretats, i el poderós que oprimeix, i el convençut per una idea que per ella odia...

Però, ¿de veritat van segurs pels camins de la vida, de manera que, al final del viatge, trobin a...? A qui? Què hem de trobar enllà de la mort?

No val gaire, per a mi, pensar com Heidegger que som com una petita flama que s'ha encès fa uns anys i que s'apagarà en la boira freda sense deixar cap rastre. I, no obstant, si no estem desterrats, no som més que això: una petita vanitat inútil, sense sentit.

Agustí Altisent, el savi monjo de Poblet ho veu d'aquesta altra manera: «Ningú pot tenir la certesa que més enllà de la mort no hi ha res. No creure és, doncs, afirmar l'invisible igual que creure. Negar és, almenys, tant ingenu com creure. Per a mi, l'escepticisme suscita, com a mínim, tantes objeccions racionals com la fe, més una: que és més trista. Si totes dues coses són una fe i una d'elles és trista, jo opto per la que no ho és. Perquè té més vida el qui té més esperança».

Esperança de negar-nos a morir, de poder fer arribar a la plenitud aquesta vida que ara tot just asagem de viure.

Jo penso que de vegades sentim, encara, que aquest no és el nostre lloc, que en el nostre món i en el nostre temps, les nostres vides són encara tant miserables com les de l'antiga gent d'Europa que sentien necessitat de pregar, que van inventar la Salve...

És cert, encara, que molts germans nostres de tot el món pugen cada dia a Montserrat i van a parlar a la Mare.

* * *

En sortir a la plaça de Montserrat, les estrelles amigues fan companyia.

Heus ací l'esperança: que la nostra petita flama, que fa uns anys s'encengué per l'amor humà, arribi a ser forta com la d'aquests estels. I que brilli contemplant per sempre la Veritat en el goig plè de l'Amor.

Marcel Galobart.